

లైన్ క్స్ రకముల జాబితా (List of Linux Distros)

1 ఇతర రూపములు

ఆంగ్లము తెలుగు

2 లైన్ క్స్ రకముల జాబితా (List of Linux Distros)

గమనిక ఈ వ్యాసమునకు స్ఫూర్తి : వికీపీడి లోని వ్యాసము. వికీపీడి వారికి మా కృతజ్ఞతలు తెలుపుచున్నాము.

లైన్ క్స్ లో చాల రకములు గలవు. ఒకొక రకము "డిస్ట్ రో" అనబడును. మనుష్యులకు మెదడున్నట్టు లైన్ క్స్ వ్యవస్థకు ప్రాణము పోయి భాగమే "kernel". వ్యవస్థలోని వివిధ భాగములను, సంబంధిన సామగ్రి (hardware)ని, ఇవ్వబడు పనులను సరైన పద్ధతిలో చేయుటకు కావసిన సూత్రములే "kernel". ఇతర అవయవములు: 1. గ్నూ (GNU), కేడియి (KDE)పద్ధతులకు సంబంధించిన పనిముట్లు (packages) . 2. వివిధ ఆదేశముల గురించి, ఇతర సంబంధిత విషయముల గురించి తయారైన టిప్పణులు ("Documentation") . 3. అన్ని యంత్రములను సరైన మార్గములో నడుపుటకు కావలసిన సూత్రములు - "drivers", అదనముగ అమర్చబడిన వసతులు (applications). వాణిజ్య రంగమున గిడ్డంగుల వలె - పనిముట్లు (packages) అంతర్జాలమున వుంచబడు స్థావరములు ("repositories/Mirrors") గలవు. అక్కడనుండి కావసిన packagesలను దిగుమతి చేసుకొన గలము.

ఎక్కువ వాడకములో వున్న రకములు - "డిస్ట్ రోస్": వందలాది రకములైన లైన్ క్స్ "డిస్ట్ రోస్" వ్యవహారమున గలవు. ఇవన్ని కొన్ని ప్రధాన రకములనుండి చీలిపోయినవి. ప్రత్యేక అవసరములకై , భిన్నాభిప్రాయములచే, వ్యక్తికత అవసరము Desktop)లకై , బృందములు (Master machines- "servers")లకై , విజ్ఞానరంగమునకై , వ్యాపార సంస్థలకై - శాఖోప శాఖలుగ చీలి పోయినవి. సంపూర్ణ సేవాభావము గల వర్గములచే నడుచు రకములు ("maintained by group of volunteers") - షెడోరా, స్లాక్ వేర్, ఆర్చ్ లైన్ క్స్ , ఉబుంటు. రెడ్ హాట్, సూసీ వంటివి వాణిజ్యపరము (commercial/support-by-payment-basis)గ చెలావణి అగుచిన్నవి. వాణిజ్య పరమైనను - సేవాబృందముల చే నడుపబడు రకములైనను - ఇవన్ని ఒకే ఆదర్శముపై ఆధారపడినవి. దిగుమతి, అమర్చుకొనుట - వంటి విషయములలో కొద్ది తేడాలు కనిపించిన అన్ని లైన్ క్స్ రకములలోని పద్ధతులు, ఆదేశములు, పని తీరు ఇంచుమించు ఒకటే.

అజ్ఞాత రూపములు :: భద్రత : ఎక్కువగ వాడబడు నవి 1. టైల్స్ స్థావరము wwwDOTtailsDOTbounDOTorg. 2. TOR స్థావరము wwwDOTtorprojectsDOTorg. 3. ipredia స్థావరము wwwDOTiprediaDOTorg. 4. వోనిక్స్: స్థావరము wwwDOTwhonix DOTorg. ఇవి అంతర్జాలము నుండి వచ్చు దండయాత్రలు, అంతరాయములనుండి రక్షణ కలిగించును.

ఆండ్రాయిడ్ :: గూగ్ల వారు నిర్మించిన ఒక గొప్ప distro. ప్రధానముగ చరవాణి (mobiles)లకై తయారినవి - కాని ఇత్రవ డిస్ట్ రోస్ లకు ఎక్కడ తీసిపోని గొప్ప పని తీరు గలది.

ఆకస్మిక రూపములు (లైవ్ సీడి/డీవీడి) :: ఇవి ramలోనే పని చేయును. ఈ వర్గములో విశిష్టమైనవి:- పప్పి లైన్ క్స్ (వేగవంతమైనది, సాధారణముగ ఉపయోగించబడు యంత్రములను గుర్తించి - వాటితో పని చేయ గలదు), స్లాక్స్ (విడి విడి భాగములు గలది, అవసరమునకు తగినట్లు విస్తరించుటకు వీలది, వేగవంతమైనది), లింప్ (చిత్ర, చలనచిత్ర, శ్రవణ క్రియల కొఱకు ప్రత్యేకముగ రూపొందింప బడినది). ఇవన్ని లైన్ క్స్ డిస్ట్రోస్ ల సూక్ష్మ రూపములు. ఇట్లు సూక్ష్మ రూపములు వాడుట వలన కలుగు లాభములు: 1. అతి వెగమైనవి - (కారణము- చిన్న రూపము - ఇవి GBలలో కాక MBలలో ఉండును). 2. ఉన్న వ్యవస్థ తో ఎటువంటి సంబంధము ఉండదు. 3. సంపూర్ణ భద్రత- బయటనుండి అంతరాయములు, ఆక్రమణలు, వైరస్ మాల్వేర్ వంటి ఉపద్రవములు లేవు. కనుక డిస్ట్ రోస్ ల క్రొత్త రూపము (versions)లలో అదనముగ ఈ వసతి కల్పించబడుచున్నది - ఒక "అతిథి (guest user)" గ - అంటే దిస్ట్రా/హార్డ్ డిస్క్ వాడకుండా కావలసిన పనులు పూర్తి చేసుకొన వచ్చును.

ఆర్చె లైన్ క్స్ :: ఇది ఈ రంగమున ఎక్కువ అనుభవము గలవరికైనది.

ఉబుంటు :: ఇది కొన్ని ప్రధాన లైన్ క్స్ డిస్ట్ రోస్ లకు ఆదర్శమైనది. వ్యక్తికత (desktop) రూపము, సాంఘిక అవసరములకు తగిన రూపము (server versions)లు గలది. క్రొత్త రూపము (versions)లలో ఆకస్మిక రూపము (లైవ్ సీడి - as guest user) కూడ గలదు.

కుబుంటు :: కేడియి పరికరములు మాత్రమే - గ్నూ పరికరములు లేని ఉబుంటు .

క్యూప్సిక్స్ :: ఇది ఆకస్మిక రూపము గలది. " లైవ్ సీడి".

గెనోటూ :: ఈ రంగమున ఎక్కువ అనుభవము గలవారికి మాత్రమే. ప్రీబీస్ డి లోని ports వంటి పద్ధతులు - స్వయంచాలకముగ - తనకు తానే వ్యవహరించు విధానములు అమర్చబడినది.

ట్రీస్ వేల్ :: ఉబుంటు పై ఆధారపడిన - విజ్ఞాన రంగములకు అవసరమైన ఉచిత పరికరములలో నిండినది.

డైనబోలిక్ :: దొరకు స్థావరము (dyneDOTorg). multimedia- చిత్ర, చలన చిత్ర, గాత్ర /శ్రవణములకు సంబంధించిన పనుల కొఱకు ప్రత్యేకముగ తయారినవి distro.

పెరికన్ హెచ్పీసీ :: ఇది computerల కూటమి (cluster) సృష్టించును. అతివేగమైన/సమాంతర (parallel) systems తయారు చేయ గలదు... High speed computing and parallel computingలకు వీలైనది.

ప్లాటియన్ ఆపరేటింగ్ సిస్టం :: యంత్రములలోపల వుంచబడ్డ భాగములు నడుపుటకు లేక యంత్రములోనే పనిచేయు టకైన ప్రత్యేక రూపము.

మ్యూసిక్స్ ::దొరకుస్థావరము: musicxdistroDOTcom - ఇది మల్టీమీడియా- చిత్ర, చలనచిత్ర, శ్రవణ క్రియలకు అవసములకైన ప్రత్యేక distro.

రెడ్ హాట్/ఫెడోరా :: ఉన్నతమైన రకములు. క్రొత్తగ నేర్చుకొనువారికి సులువైనవి. రెడ్ హాట్: వాణిజ్యపరమైన రకము. ధన వ్యయముతో సంపూర్ణ మద్దతు లభించును. రెడ్ హాట్, Oracle సంస్థ(!!!)ల నుండి ఖర్చుతో కూడిన మద్దతు లభించును. సంవత్సరములోగనే క్రొత్త రూపములు (newer versions)అత్యాధునిక పరికరములతో వెలువడును. ఫెడోరా సేవాభావము గల బృందములతో నడుపబడుచున్నది.

లైనక్స్ మింట్ :: ఉబుంటు పై ఆధారపడినది.

సెంటోస్ :: ఇది ఫెడోరా/రెడ్ హాట్ల మరొక రూపము. ప్రధాన విత్యాసము: రెడ్ హాట్/ఫెడోరాలకు భిన్నముగ - "దీర్ఘాయుస్సు" (longer shelf-life) గలది. ఎక్కువ కాలము వరకు బృందముల మద్దతు దొరకును .

స్లాక్స్ :: అన్ని డిస్ట్రిబ్యూషన్లకు ముందు వచ్చినది. ఇంకను సేవబృందముచే నిర్వహింబడు ఒక గొప్ప డిస్ట్రిబ్యూ. యునిక్స్ను పోలినది. అనుభవజ్ఞులకు మాత్రమే సరైనది!.

3 వెనక్కి

విభాగము ఆంగ్లము తెలుగు తెలుగులిపిలేదు